

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-25
Besvaras senast
2021-02-03 kl. 12.00

Till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

2020/21:1438 Arbetslivskriminalitet

På svensk arbetsmarknad förekommer en utbredd arbetslivskriminalitet. Oseriösa företag dumpar löner och villkor och bryter systematiskt mot lagar och regler i syfte att skaffa sig konkurrensfördelar. Arbetslivskriminaliteten påverkar arbetstagare, företag och i förlängningen hela samhället. Arbetstagare utnyttjas och tvingas arbeta för låga löner och till usla villkor, vilket även pressar ned löner och villkor för övriga löntagare i utsatta branscher. Företag som följer lagar, avtal och regler konkurreras ut av oseriösa aktörer. Samhället går miste om miljardbelopp via uteblivna skatter och avgifter. Utvecklingen är systemhotande och måste stoppas.

För att motverka kriminaliteten på svensk arbetsmarknad bedrivs sedan 2018 ett gemensamt arbete mellan åtta myndigheter: Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten och Skatteverket. Det myndighetsgemensamma arbetet har gett goda resultat. Under 2019 genomfördes över 2 000 kontroller. Drygt ett av tio kontrollerade företag tvingades att stänga hela eller delar av sin verksamhet på grund av de brister som hittats. Totalt identifierades förseelser som kan leda till kontroll- och sanktionsavgifter på över 10 miljoner kronor. Under perioden den 1 januari–30 november 2020 genomfördes över 1 000 kontroller.

I februari 2020 gav regeringen en utredare i uppdrag att följa upp och analysera arbetet med de myndighetsgemensamma kontrollerna samt komma med förslag på hur myndigheternas fortsatta arbete mot arbetslivskriminalitet ska kunna fungera på ett mer ändamålsenligt och effektivt sätt. Utredaren hade bland annat i uppdrag att se över de sekretessregler som förhindrar viktigt informationsutbyte mellan myndigheter och därmed försvårar arbetet mot arbetslivskriminalitet.

I januari 2021 presenterades utredningen. Utredningen konstaterar att informationsutbytet mellan myndigheterna i dag är bristfälligt. Sammanlagt har utredningen identifierat över 130 olika behov av informationsutbyte som i dag inte är möjliga på grund av lagstiftningen, så kallade sekretessregler. Utredningen föreslår därför att ”regeringen skyndsamt tillsätter en utredning för att identifiera det ur juridisk synvinkel lämpligaste sättet att möjliggöra för samtliga eller en delmängd av de samverkande myndigheterna att kunna delge varandra denna information.” (Ds 2021:1).

I samband med att arbetsmarknadsministern tog emot utredningen presenterade ministern ett antal satsningar i kampen mot arbetslivskriminaliteten. Vänsterpartiet välkomnar detta. Arbetsmarknadsministern lämnade dock inget besked om huruvida sekretessreglerna ska ses över.

I en intervju i Arbetet den 14 januari uttryckte Pia Bergman, som leder arbetet mot arbetslivskriminalitet för Skatteverkets räkning, stor frustration över att sekretessreglerna inte ändrats, vilket försvårar arbetet mot arbetslivskriminalitet. Bergman anser att regeringen bör tillsätta en snabbutredning. Liknande synpunkter har framförts av bland andra LO. Vänsterpartiet instämmer i den kritik som Skatteverket och LO framfört och vill se en snabbutredning av sekretessreglerna i närtid. Vi förutsätter att regeringen skyndsamt tillsätter en sådan utredning i enlighet med det förslag som lagts fram i Ds 2021:1.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga arbetsmarknadsminister Eva Nordmark:

När avser ministern att tillsätta en snabbutredning i syfte att se över och ändra sekretessreglerna så att ansvariga myndigheter kan motverka arbetslivskriminaliteten på ett mer effektivt sätt?

.....

Cicie Weidby (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders